ИНТЕГРИРАН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА БЕЛЕНЕ
ЗАЕДНО МОЖЕМ ПОВЕЧЕ

Община Белене – партньор по проект
KAIRÓS – КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО КАТО ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ГРАДСКОТО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНА УСТОЙЧИВОСТ
финансиран по Програма „УРБАКТ III 2014-2020"
съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение
1. Културно-историческото наследство на Община Белене
2. Фокус на проекта
3. Местни предизвикателства и области на фокус на политиката в България
4. Местната политика
5. Контекст на местния проект
6. Местната URBACT група
7. Визия и местна промяна
8. Създаване на културен календар на Община Белене
9. Дребномащабни дейности по проекта
10. Процес на изграждане на IAP
11. Финансови ресурси
12. Бъдещето

„Способността ни да достигнем единство в многообразието ще бъде красотата и изпитанието на нашата цивилизация.“
Махатма Ганди

ВЪВЕДЕНИЕ
ПРОГРАМАТА URBACT (УРБАКТ)

URBACT https://urbact.eu/ е програма за междурегионално сътрудничество на Европейския Съюз, която цели изграждане и развитие на мрежи между европейските градове с цел насърчаване на устойчиво и интегрирано градско развитие. Програмата се съфинансира от Европейския фонд за регионално развитие.

URBACT помага на градовете да разработват прагматични решения, които са нови и устойчиви и които интегрират икономически, социални и екологични градски теми.

Програмата има 4 основни цели:

- Капацитет за прилагане на местни политики: подобряване на способността на градовете да управляват политиките за градско развитие по интегриран начин с участието на всички заинтересовани страни;
- Разработване на градски политики: подобряване на планирането на политиките за устойчиво градско развитие;
- Изпълнение на политики: подобряване на прилагането на градските стратегии и планове за устойчиво градско развитие;
- Знание и обмен на опит: осигуряване на знания и обмен на опит на експертно и управленско ниво по всички аспекти на устойчивото и интегрирано градско развитие.

За постигане на поставените цели **URBACT III** https://urbact.eu/files/urbact-iii-programme-manual подкрепя три типа действия за:

- Международен обмен чрез участие и партниране в международни мрежи;
- Изграждане на капацитет;
- Капитализиране и разпространение на знания и информация.

Основна целева група на програмата са:

- кметствата,
- градските управи и администрацията им,
- изборните представители и заинтересованите страни в областта на градското развитие от държавните ведомства,
- частния сектор и гражданското общество.

URBACT използва ресурси и ноу-хау за укрепване на капацитета на градовете за предоставяне на интегрирана градска стратегия и действия по темата според техните предизвикателства. Общият допустим бюджет на **URBACT III** е 96,3 милиона евро.

URBACT предлага за обществено обсъждане на национално ниво проекта на програмния документ за периода 2021-2027 г.

Новата програма ще подкрепя съвместното планиране и изпълнение на мерки за:

- интегрирано развитие на градовете и общините,
- обмен на добри практики
- изграждане на управленски капацитет.

Тематиката на мрежите ще бъде съобразена с приоритетите на Кохезионната политика. Изграждането на капацитет и обмена на практики и знания ще се насърчават чрез редица допълващи мероприятия: летни университети, фестивали на общините, онлайн платформи, семинари на национално ниво и пр. Общият бюджетът на програмата **URBACT IV** https://urbact.eu/new-urbact-programme-drafted за периода 2021-2027 г. възлиза на 103 млн. евро.

ПРОЕКТ KAIRÓS

КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО КАТО ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ГРАДСКОТО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНА УСТОЙЧИВОСТ, ФАЗА 2

KAIRÓS https://belene.bg/proekt-kairos-2/ има за цел промяна, подобрявайки градската среда на участващите градове, развивайки процес на градското възстановяване, основано на културно-историческото наследство. Проектът се стреми да увеличи потенциала на наследството в малките и средните градове, като разработи стратегии за икономическо и социално сближаване, приобщаване и устойчиво градско развитие. **KAIRÓS** насърчава международния обмен на опит за изпробване на нова политическа рамка, съчетавайки стабилен обобщен подход с реални цели за промяна.

Водещият партньор на проекта е Община Мула, Испания.
Партньори на проекта са:

- Шибеник, Хърватия;
- Хераклион , Гърция
- Укмерге, Литва
- Браганца, Португалия
- Катания, Италия
- Община Белене, България https://urbact.eu/belene
- Чезена, Италия

Мрежата **KAIRÓS** споделя предизвикателството за подобряване на градската среда на тези градове чрез вдъхновено от наследството градско възстановяване и използване на природните, историческите и културни ценности на градовете. Те са надежден инструмент за градско развитие и икономическо и социално съживяване. Основната тема на **KAIRÓS** е насочена към наследството като двигател за градско развитие и регенерация и амбицията е да се тества иновативна политическа рамка, съчетаваща стабилен интегриран подход с реална цел за трансформация.
На древногръцки език терминът „Kairós" означава благоприятния момент. Проектът **KAIRÓS** възнамерява да използва такъв момент на обновяване и промяна от деградиралите и безнадеждни към съживяване и визия за бъдещето. Той ще повиши потенциала на природното и културното наследство чрез разработване на стратегии за икономическо и социално сближаване, приобщаване и устойчиво градско развитие.
Тази цел на проекта е в съответствие с водещите политически тенденции, които разглеждат културното наследство като двигател за устойчиво градско развитие. Тази практика има доказано голям потенциал в много средни градове в Европа.
KAIRÓS насърчава международния обмен на опит и задълбоченото обучение. С тази стратегия проектът се стреми да създаде новаторска методология на намеса и градско планиране, които могат да помогнат на партньорите да се справят с наличието на западнали райони. Проектът се стреми да усвои и използва открити пространства около, заедно и вътре в съществуващите обекти на културното наследство като инструмент за работа с всички заинтересовани страни в местната общност. Важно е включването на групи в неравностойно положение, за да се превърнат слабостите на тези пространства във възможност за приобщаване и устойчиво туристическо развитие, създавайки икономически, социално и културно привлекателни градове за живеене.
Проектът насърчава обмена на идеи и съвместните действия на местните власти, гражданите, образователните институции и частния сектор.
Всички градове-партньори на **KAIRÓS** се отличават с исторически квартали и/или обекти с емблематично културно наследство, които са потенциал за развитие на културен туризъм.

Основните подтеми на **KAIRÓS** са:

- Управлението,
- Пространството,
- Икономиката,
- Привлекателността,
- Социалното сближаване.

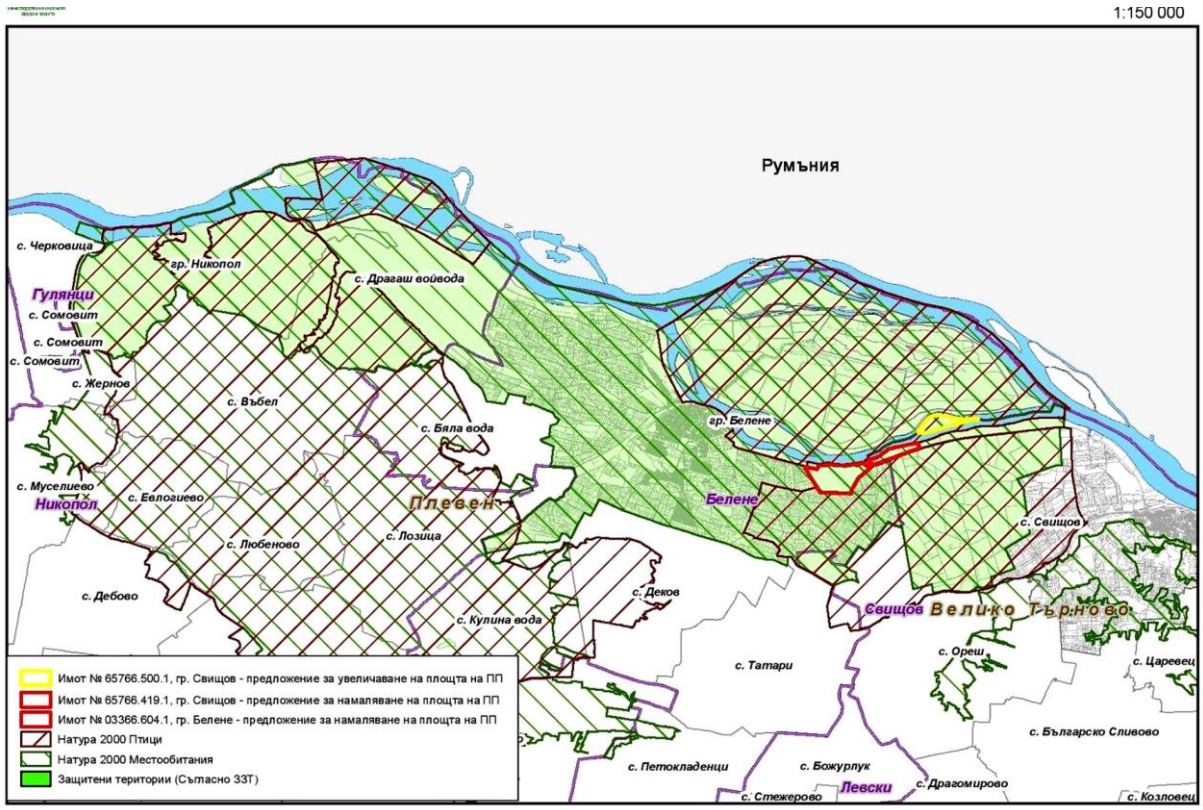
Всички те, проведени заедно могат да окажат влияние върху способността на градовете да се справят с проблемите в някои ключови области:

- Изоставяне на сгради, квартали и пространства,
- Недостатъчно използвано природно, културно и индустриално наследство,
- Липса на социално общуване и сближаване,
- Намалена на градска жизненост,
- Икономическа стагнация,
- Неизползван туристически потенциал,
- Реконструкция и обновяване на сгради в изоставени градски райони,
- Намаляващо население,
- Трудна достъпност,
- Резултати от недобро предходно управление,
- Недостиг на интелигентни градски решения.

KAIROS https://www.facebook.com/KAIROSURBACT/ е проект, реализиран от Община Белене. Основната цел е да се намерят устойчиви средства за възстановяване и съживяване на емблематичните зони на ценното културно и природно наследство.

"Не забравяйте, че от поведението на всеки зависи съдбата на всички."
Александър Велики

Град Белене е административен център на едноименната община. Община Белене е разположена на десния бряг на река Дунав. На север от него се намира най-големият остров на територията на България и четвъртият по големина в цялото течение на Дунав. Остров Персин (или остров Белене) с дължина 15 км и максимална ширина 6 км е центърът на природен парк "Персина", един от десетте природни парка в България, съхраняващ единствени за страната природни богатства. В границите на общината и на Парка е включен и комплексът Беленски острови – най-голямото по площ Рамсарско място в България, състоящо се от 19 острова. Община Белене влиза в състава на Област Плевен и граничи с общините Свищов, Левски и Никопол. На север, през река Дунав, общината граничи с Румъния. Град Белене е общински център на пет села – Бяла вода, Деков, Кулина вода, Петокладенци и Татари. Общата площ на община Белене е 285 кв. км.

Доскоро активна бе жп линията гара Ореш – Белене. Изцяло или частично през територията на общината преминават два пътя от Републиканската пътна мрежа на България.

Разстояния от Белене до някои по-важни градове и административни центрове:

- Свищов – 27 км.,
- Никопол – 35 км.,
- Плевен – 64 км.,
- Ловеч – 93 км.,
- Русе – 110 км.,
- Велико Търново – 117 км.,
- София – 223 км.

Община Белене е в самия център на туристически район Дунав. От всички 9 туристически района на България този район има най-слабо туристическо развитие, въпреки големите си размери. Критичен момент за развитието на туризма са местата за настаняване, защото един от водещите измерители на туристическата активност е броя на нощувките. Малкото места за настаняване в общината са индикатор и за ниското ниво на туристическа активност, което е характерно за над половината общини в Дунавския туристически район.

За разлика от други малки общини в региона без леглова база, в Община Белене функционират три места за настаняване – хотел „Престиж", хотел „River Side" и хотел „Канет" с общо 104 легла и средно 3400 нощувки за година преди пандемията. В град Белене има 14 ресторанта, механи и кафе-аперитиви. По понятни причини потокът от туристи драстично намаля след затварянето и противоепидемичните забрани от март 2020 г. Намаляха сериозно и оборотите на заведенията за обществено хранене.

За Туристически район „Дунав" основна специализация е Културния и круизен туризъм. Община Белене вече шеста година извършва селекция на следните основни видове и подвидове туризъм, уместни и обосновани за развитие:

- **Приключенски и екотуризъм**
  - Пътуване до запазени природни комплекси
  - Наблюдение и изучаване на дивата природа (включително в защитени природни територии)
- **Културно-исторически туризъм**
  - Туризъм, мотивиран от интерес към материалното и нематериалното наследство (археологически, музеен, културно-религиозен, етно-фолклорен и др.)
  - Фестивален и събитиен културен туризъм: посещението на конкретни културни прояви (обикновено с фиксиран период на провеждане и кратка продължителност)
  - Културен туризъм на изкуствата: мотивиран от интереса към различни изкуства (музика, танц, театър, литература, фотография, изобразително, филмово изкуство и пр.)
  - Творчески туризъм: мотив за пътуване е желанието за творческа изява и създаването на култура заедно с местните общности (карнавален, фестивален, фотографски, занаятчийски и др.)
- **Речен круизен туризъм**
  - Участие в сезонните круизи по р. Дунав
  - Участие в традиционната регата ТИД
  - Участие в национални и международни спортни състезания по Дунав
  - Участие в местни речни инициативи
- **Религиозен и поклоннически туризъм**
  - Религиозен туризъм: посещение на религиозни обекти и знакови места, мотивирано от задоволяването на духовни потребности
  - Поклоннически и култов туризъм: пътуване с цел поклонение пред свети места на вярата или участие в религиозни ритуали, независимо от художествената стойност на обектите или събитията
- **Селски туризъм**
  - Пребиваване в екологично чиста среда, консумация на екологични продукти, общуване с природата и местните общности
  - Аграрен туризъм – пътуване до селски райони с цел активно участие в аграрните трудови дейности от трудово-поминъчния цикъл
- **Винен и кулинарен туризъм**
  - Дегустация на вина и продукти на гроздето
  - Дегустацията на ястия и напитки, характерни за определена общност и регион
  - Гурме туризъм: разновидност на кулинарния туризъм, с изискване за ексклузивност в качеството и уникалността на храната и напитките

- **Градски развлекателен и шопинг туризъм**
    - Посещение на град Белене, селата на територията на общината и техните забележителности
    - Шопинг пътувания за закупуване на местни продукти, стоки и сувенири, характерни за региона

Благоприятното разположение на река Дунав и запазената природа предпоставят добри възможности главно за по-краткотрайни посещения. Наличието на класна леглова база предоставя условия и за по-дълготрайни обиколни туристически пътувания.

На първо място един от Европейските културни маршрути е „Пътят на римските императори и дунавското вино" (The Roman Emperors and Danube wine route), преминаващ през пет европейски държави – Унгария, Хърватия, Сърбия, България и Румъния. Това е мрежа от археологически обекти, места и сгради, които са исторически римски паметници от късната античност. Маршрутът е сертифициран през 2015 г. като Европейски културен маршрут от Европейския институт за културни маршрути (EICR).

На второ място Природен парк „Персина" е включен в проект за създаване на мрежа от Дунавски паркове с приоритетно развитие на екологичния туризъм в защитените зони по реката през 2017 г.

На трето място е Дунавският велосипеден маршрут ЕвроВело „Атлантика – Черно море". Маршрутът по поречието на река Дунав от Видин до Силистра е част от него. Вело-турът започва от френския бряг на Атлантическия океан,

преминава покрай река Рона и река Дунав и стига до Черно море. Дължината му е 3650 км. Българската част е продължение на сръбската и алтернатива на румънската част от маршрута.

На четвърто място е велосипедният маршрут „Дунав Ултра". Създаден е през 2014 г. и е на път да се превърне в най-популярен вело-туристически маршрут на Балканите. Той е най-дългият туристически вело-маршрут в България – 732 км по поречието на река Дунав до Черно море. През 2020 г. стартира проектиране на непрекъсната вело-алея по поречието на Дунав, която трябва да свърже Видин със Силистра по Програмата за трансгранично сътрудничество между България и Румъния в следващия Програмен период. Това е стратегически проект, който стимулира туристическата експлоатация на споменатите маршрути.

Основни компоненти на местните туристически ресурси са уникалните обекти не само за страната ни, но и за Европа. Флората и фауната допълват туристическите характеристики и носят допълнителна мотивация за посещения. За Община Белене обаче, неповторимата флора и фауна могат да се оценят като основни туристически ресурси.

Белене е населяван от дълбока древност – **повече от 6000 години**. На територията на общината са открити над 20 тракийски могили. Те са от късния неолит, бронзовата и медната епоха. От IV век пр. Хр. до началото на I век. по тези земи живее тракийското племе гети, успоредно с няколко келтски племена.

Днешният град Белене е наследник на **древното тракийско селище**, по-късно превърнато в ключова римска крепост и митническа станция Димум. За разлика от траките, приели Православието от Византия, келтите приемат Католицизма. По-късно тази територия става част от Дунавска България. С приемането на Православието от българите през 9 век, в областта на днешния град Белене се заселват богомили и павликяни. В началото на 17 век голяма част от населението на селото приемат католическата вяра. Днес католическите църкви и светилището на Евгений Босилков са посещавани туристически обекти в града. След фаталния изход от Чипровското въстание в края на 17 век над 2000 души от Белене се преселват във Влашко за да се спасят от турските зверства. След време част от тях се завръщат, но повечето са усвоили румънския език и нрави. След победната Руско-турска Освободителната война от 1877–1878 г. турците се изселват. В Белене се заселват българи от Габровско, Еленско, Тревненско и Търновско. Така селото остава с чисто българско население. В периода на тоталитарното управление на България (1949-1987) на територията на о-в Персин функционира концлагер. В него биват интернирани политическите противници на просъветския режим. Днес лагерът е превърнат в музей. Той е една от туристическите забележителности на града, посещавана със специален пропускателен режим. Село Белене е обявено за град през 1964 година, а от 1978 година е център на едноименната община.

ФОКУС НА ПРОЕКТА

„Съсредоточете се върху функцията и след това придайте на обекта форма, за да го направите привлекателен."
Фердинанд Порше

Културно-историческото наследство на Община Белене като възможност за градското развитие и социална устойчивост има изключителен потенциал. Въпреки това трябваше да се определят най-атрактивните обекти, които биха привлекли най-голям туристически поток. На разширено заседание на местната URBACT група с участие на Кмета на Община Белене г-н Милен Дулев и представители на Общината се предложиха и приеха четири основни направления за развитието на туризма.

ПЪРВА ДЕСТИНАЦИЯ: ПРИРОДЕН ПАРК "ПЕРСИНА"

Главната природна забележителност и главен туристически ресурс на Община Белене е природен парк "Персина". Заради изключително богатата си и разнообразна флора и фауна, Беленския Дунавски архипелаг се нарежда на второ място след Дунавската Делта по своето екологично значение за Дунавския басейн. Защитените територии в границите на Община Белене са многобройни и обхващат големи площи, включително:

- Природен парк „Персина", землище на гр. Белене, гр. Никопол, гр. Свищов, с. Ореш, с. Драгаш войвода – с площ 21 762,2 ха, обявен Заповед №РД-684 4 декември 2000, включен в Натура 2000 – BG0000396 за хабитатите.
- Защитена зона „Комплекс Беленски острови", землище на гр. Белене, с площ 689 ха – обявена със Заповед № РД-82 от 12 февруари 2008 г., включена в Натура 2000 BG0002017 за опазване на дивите птици.
- Защитена зона „Свищовско-Беленска низина", землище на гр. Белене и гр. Свищов, с площ 544 ха – обявена със Заповед № РД-768 от 28 октомври 2008 г., включена в Натура 2000 Да BG000208 за опазване на дивите птици.
- Защитена местност „Персин – Изток", землище на гр. Белене с площ 718 ха, обявена със Заповед №1106/2 декември 1981 г. на КОПС., включена в Натура 2000 – BG0002017 Комплекс „Беленски острови".
- Поддържан резерват „Персински блата", землище на гр. Белене с площ 385 ха, обявен със Заповед №№1106/2 декември 1981 г. на КОПС., включена в Натура 2000 – BG0002017 Комплекс „Беленски острови".
- 18-те вековни дървета, предимно бяла топола на остров Персин, с обиколка между 5 – 6.5 м, височина 23 - 26 м и възраст 150 - 200 години.
- Защитена зона „Никополско плато", землище на гр. Белене и община Никопол, с площ 223 ха – обявена със Заповед №841/17 ноември 2008 г., включена в Натура 2000 BG0002074 за опазване на дивите птици.
- Защитена местност „Киселец", землище на с. Кулина вода с площ 10 ха, обявена със Заповед 1187/19 април 1976 г., включена в Натура 2000 – BG0000247 „Никополско плато".
- Защитена местност „Кайкуша", землище на гр. Белене и с. Ореш с площ 240 ха, обявена със Заповед №438/ 2 август 1978 г., включена в Натура 2000 – BG000208 – „Свищовско-Беленска низина".
- Резерват „Китка", землище на гр. Белене с площ 25 ха, обявен със Заповед №1106/2 декември 1981 г., включена в Натура 2000 – BG0002017 Комплекс „Беленски острови".
- Резерват „Милка", землище на гр. Белене с площ 30 ха, обявен със Заповед Заповед 2245 от 30 декември 1956 г., включена в Натура 2000 – BG0002017 Комплекс „Беленски острови".

Природно богатство номер 1 на Община Белене безспорно са птиците. Описани са над 170 вида като голяма част са световно застрашени видове. По време на миграцията многочислени ята от къдроглави пеликани, големи корморани, сиви гъски, зеленоглави патици и речни чайки се настаняват по пясъчните ивици между островите, което превръща комплекса Беленски острови в едно от най-интересните места в Европа за изследване на водолюбивите птици.

Растителността в ПП "Персина" е изключително разнообразна. Описани са 475 вида висши растения, 162 от които са пряко свързани с наличието на вода. Наред с естествените заливни гори от върби и тополи, по рядко са представени ясен и бряст. Срещат се редки и множество застрашени видове.

Гората на островите има уникален лонгозен характер с добре развитите увивни стъбла на дивата лоза и хмела, както и на редките лианни видове.

Тези неповторими за България и Европа природни дадености от векове привличат пътешественици, изследователи, а в ново време множество туристи. **Голямо препятствие** за желаещите да посетят островите е ограничения пропускателен режим, поради наличието на затвор на о-в Персина. До него се стига сам по охраняем понтонен мост със специално разрешително. Това обстоятелство налага туристите, изследователите и любителите на природата да предвидят достатъчно време за набавянето на съответните разрешителни за достъп, за наемането на оторизиран транспорт и лицензиран водач. Една от целите на настоящия план е да постави на дневен ред необходимостта от оптимизация на този процес. **Създаването на уебпортал**, където всеки желаещ или група ще може онлайн да осигури своя достъп до разрешените за посещение територии и да заплати необходимите такси би привлякло многократно по-голям туристически поток. https://youtu.be/Q776uaHLY1A

ВТОРА ДЕСТИНАЦИЯ: АНТИЧНА РИМСКА КРЕПОСТ И МИТНИЦА ДИМУМ

Останките от античната крепост Димум се намират в северния край на град Белене, в близост до училище "Васил Левски". През I век сл. Хр. Димум се превръща във важен стратегически пункт на римската провинция Мизия. Била е изградена военна крепост, както и митническа станция. От самото начало на I в. сл. Хр. крепостта е била част от Долнодунавския лимес, т.е. тук е минавала границата между Римската империя и Тракийското царство до окончателното му завладяване през 45 г. сл. Хр. В Димум е била настанена конна войскова част, която охранява легиона до V в. сл. Хр. Обектът и свързаните с него съоръжения се проучват активно археологически повече от 30 години. Крепостта Димум е

недвижима културна ценност с национално значение. Наскорошното ѝ укрепване и реставрация привличат все повече туристи.

При спасителни разкопки през 1989-1990 г. е открит участък от около 60 метра от укрепителната система на кастела; частично е проучена южната кула на западната крепостна порта. Разкопани са и зидове на две сгради от ранната и късната античност. От 2005 г. до сега се провеждат редовни теренни проучвания. В резултат са разкрити основната сграда на военната крепост, източната порта и половината от източната укрепителна система на Димум са от I в. сл. Хр. Военната крепост Димум е от малкото примери за запазени останки от подобно строителство от раннoримския период в района на Долен Дунав.

При проведените археологически проучвания на крепостта са открити множество предмети и артефакти, датиращи от най-различни периоди – от римската епоха, късната античност и Средновековието. Уникална е намерената златна тракийска фиала, чието копие е изложено в сградата на Община Белене. Повечето намерени предмети се намират в Плевенския исторически музей.

Издадените до този момент изследвания са с **чисто научен характер** и са в ограничен тираж. Няколкото версии на диплянки и рекламни материали на български и английски език **са недостатъчни**. Липсват атрактивни фотографии, видеоклипове, рекламни и разяснителни текстове, предложения за осъществяване на посещение на този единствен в Европа туристически продукт. Настоящият план предвижда разработката на **цялостна стратегия** за привличане на туристи към този уникален обект. https://youtu.be/qFnYZ2weeNo

ТРЕТА ДЕСТИНАЦИЯ: КАТОЛИЧЕСКА ОБЩНОСТ И СВЕТИЛИЩЕТО НА ЕВГЕНИЙ БОСИЛКОВ

Католическата традиция от двете страни на Долен Дунав води своето начало от първите келтски католически епархии. След миграцията на келтите към Галия и Британия на територията на днешната Община Белене се установява Православието. Наличието на голяма общност от богомили и павликяни говори недвусмислено за желанието на местното население да търси други духовни пътища, освен предлаганите му от Византия и по-късно от България православни норми. Затова по време на турското робство голяма част от местното население избира католическата вяра. Никополския епископ Петър Солинат през 1622 г. докладва за наличието на действаща католическа църква, което показва, че създаването на тази общност може да бъде отнесено към самото начало на 17 век. Настоящата енорийска църква "Рождество на Блажената Дева Мария" е построена в периода между 1838 и 1860 г. от пасионистите Евгений Валенте и Карло Романо.

Католическият храм "Св. Антон Падуански" в град Белене започва да се строи през 1898 г. Църквата е осветена през 1902 г.

Град Белене е родно място на Блажения епископ Евгений Босилков, мъченик на вярата, убит от комунистическия режим. Църквата на 16 ноември 2000 г. е обявена за епархийно Светилище на блажения Евгений Босилков. В олтара посветен на него е поставена икона, изобразяваща традиционния образ на Блажения и реликва, подарена от Папа Йоан Павел II за Светилището. Реликвата е част от ризата на блажения Евгений, която е носил в Софийския затвор, по която са останали следи от кръв – видим знак за мъченията, на които е бил подложен. Светилището е място за поклонение на вярващите католици. На централния площад на гр. Белене е поставена и паметна плоча в чест на Блажения Епископ.

За енорията се грижат свещеници от Конгрегацията на Пасионистите и сестри от Конгрегацията на Свети Йосиф на Явлението.

През 2005 година е открит на площад "Папа Йоан Павел II". В централната част на Белене през 2014 година е издигнат и паметник на папа Йоан Павел II, който беше канонизиран за светец. Това е единственият негов бронзов монумент в България.

Освен за католиците в България, които са сравнително малка общност, съсредоточена главно в Белене, Раковски, Русе, Пловдив и София, тези поклоннически места са интересни и за другите граждани **по време на големите католически празници**.

Необходимо е да се направят още по-популярни тези дестинации не само за българите, но и за **туристите от ЕС**, които имат намерение да посетят България. Известно е, че повече от 1/3 от населението на Стария континент са католици и те са основната таргет група, която трябва да бъде информирана, насочена и обслужена на високо ниво. https://youtu.be/YKDhbd1EUww

ЧЕТВЪРТА ДЕСТИНАЦИЯ: ПАРК-МЕМОРИАЛ НА ЖЕРТВИТЕ НА ТОТАЛИТАРИЗМА НА ОСТРОВ БЕЛЕНЕ (ПЕРСИН), НАРИЧАН ОЩЕ „ВТОРИ ОБЕКТ"

На остров Персин край град Белене се намират останките от ТВО (Трудово-възпитателно общежитие) Белене по-известно като Втори обект на концлагера "Белене". За цялото си съществуване от 1949 г. до 1987 г. с различни прекъсвания през лагера преминават най-малко 15 000 души, като точни данни няма, тъй като първоначалните архиви на лагерната администрация не са запазени. Той е открит със секретно постановление на БКП през април 1949 година. В гориста местност в непосредствена близост се намират останки и от т. нар лагер за младежи "хулигани", а на съседния дунавски остров "Щуреца" за кратко е функционирал и женски лагер. На 26 април 2014 година в гр. Белене е основана Фондация "Остров Белене". Основната цел на фондацията е да изгради парк – мемориал на остров "Персин" в памет и поклонение на всички жертви на тоталитарния режим, който ще е единствен в България. Днес този мемориал е изграден, а голяма част от запазените сгради са превърнати в музей.

Голямо препятствие за желаещите да посетят този обект отново е ограничения пропускателен режим, поради наличието на затвор на о-в Персина. До него се стига сам по същия охраняем понтонен мост със специално разрешително. Една от целите на настоящия план, както отбелязахме по-горе, е да постави на дневен ред необходимостта от оптимизация на този процес.

Създаването на уебпортал, където всеки желаещ или група ще може онлайн да осигури своя достъп до разрешените за посещение територии и да заплати необходимите такси би привлякло многократно по-голям туристически поток.

https://youtu.be/Iu_zYqtk0r4

„Ex unitate vires"
(Съединението прави силата)
Латинска сентенция и национален девиз на Република България

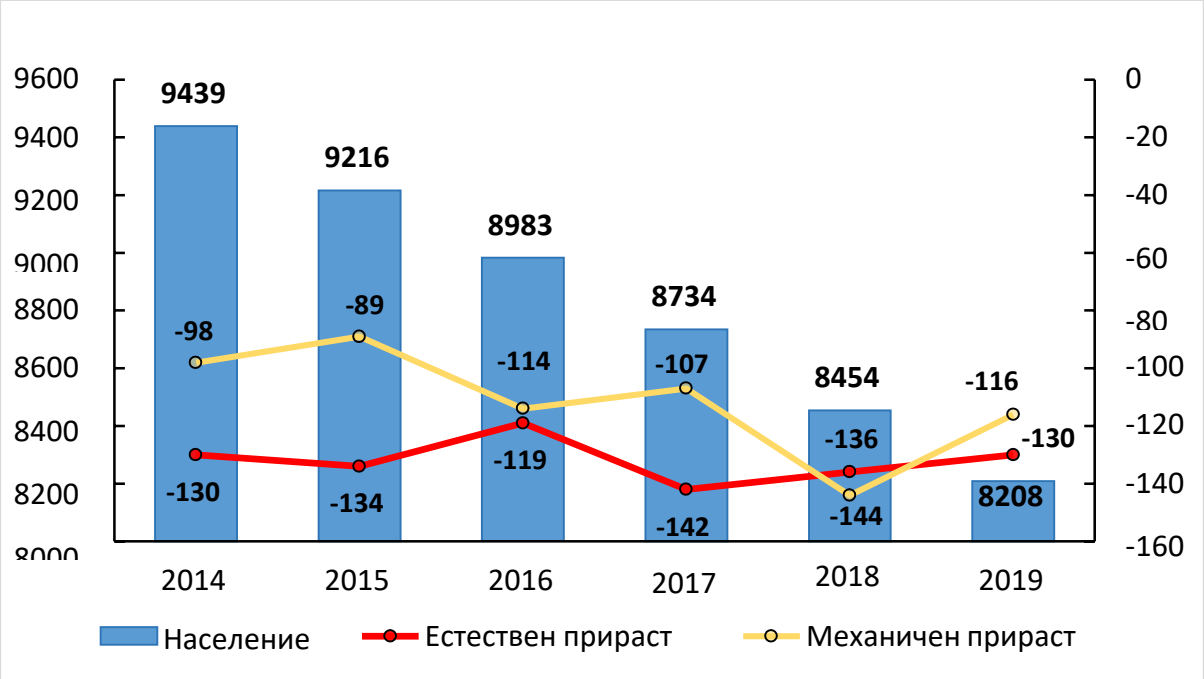
Община Белене е част от най-големия Дунавски туристически регион. Той заема 24% от територията и в него живее 19% от населението. В него има само 9 хил. легла (2,9%), 311 хил. нощуващи посетители (5,3%), 534 хил. нощувки (2,5%) и под 20 млн. лв. приходи от нощувки (2,2%) годишно. Гъстотата на легловата база е под 0,3 или 26 пъти по-ниска от средната за вътрешността на страната. Туристическият интензитет на посещаемост е едва 0,4 или 23 пъти по-ниска от средната за вътрешността. Този регион е част от големите **„бели петна"** на туристическата карта на Северна България и поставят под въпрос интегритета на дунавския туристически район.

По-ниското ниво на туристическа активност в региона е характерно за над 50% от общините в Дунавския туристически район. Въпреки близостта на река Дунав, която е важен европейски воден път, място за риболов и спорт и местообитание на редки растителни и животински видове, туризмът е слабо развит. **Неизползвани остават важни туристически ресурси** – природни и културни забележителности и цялото поречие на Дунава остава откъснато от главния туристопоток в България. В други дунавски държави от ЕС – Германия, Австрия, Унгария, Сърбия и Словакия, най-богатите региони са около река Дунав,

столиците Виена, Будапеща и Братислава са разположени на реката, а в България най-бедните общини са дунавските.

Неблагоприятно е влиянието на периферното за страната разположение на община Белене в граничния район с Румъния. Все още липсва адекватна инфраструктура за трансгранична и крайгранична свързаност. Изграждането на първокласен път от Видин до Силистра, следващ маршрута на древноримския **Via Danubia** (на южния бряг на река Дунав, от древните градове Бонония през Рациария, Ескус, Нове до Томис) може да оживи целия дунавски регион за социално-икономическото развитие и в частност – за целите на туризма. Друга ключова инфраструктурна интервенция би била използването на **дунавския воден път** и за пътнически, а не само за товарни цели. Възстановяването на редовните пътнически линии със съвременни кораби на подводни крила, ще доведе до рязка промяна на туристическата активност в региона. От 60-те до края на 90-те години на миналия век бързите корабчета по р. Дунав бяха познати като "Ракета" и "Комета". Те изпълняваха ежедневно редовни рейсове от Видин до Силистра, наред с няколко български туристически кораба. Днес този удобен и евтин транспорт не съществува.

Особено тревожни са **демографските колебания** в граничните региони на България, които в пълна мяра се отнасят и за Община Белене. На графиката ясно се вижда тенденцията за обезлюдяване на тези райони, намаляването на работните места, маргинализирането на производствата в тях, миграцията на част от жителите към по-големите центрове.

Брой на населението, естественият и механичният прираст в община Белене към 31.12.2019 за периода 2014 – 2019 г.

Усилията на Община Белене са насочени към прекратяване на тази плашеща тенденция чрез:

- увеличаване на естествения прираст,
- разкриването на нови работни места,
- привличането на чужди инвеститори,
- създаването на нови структури и бизнеси, обслужващи един по-голям туристически поток.

Настоящият проект е част от тази инициатива.

Разгледани през призмата на статистическите данни от последните демографски анализи и тазгодишното преброяване на населението на Република България, намаляването на жителите на Община Белене е напълно закономерно. За последните 10 години българските граждани са с 13,4 % по-малко.

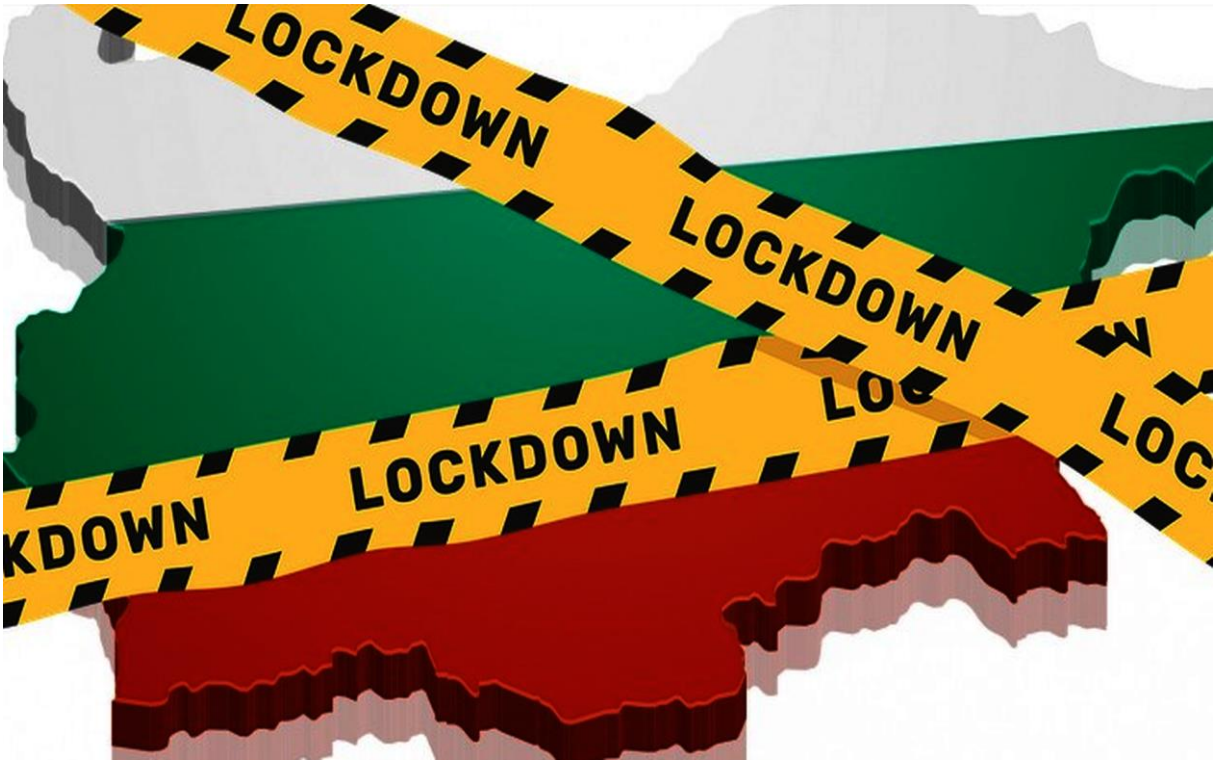

Извън локалните мерки, общинската управа активно сътрудничи в преговорите за продължаване на замразения строеж на **„АЕЦ – Белене"**. Стратегическият проект „АЕЦ – Белене" е обособен като самостоятелна зона за въздействие с оглед прехода към нисковъглеродна икономика и перспективата за затваряне на електроцентралите на фосилни горива. На първо място най-голяма грижа на Община Белене е съхраняването на доставеното оборудване на площадката на "АЕЦ – Белене" - НЕК ЕАД - София. Продължава активното партньорство с централните и регионални власти по осигуряване най- благоприятна инвестиционна среда за реализация на стратегическия национален обект „АЕЦ – Белене".

Този проект е част от **Стратегията за климатично неутрална Европа.** Това е всеобхватната цел на Европейската зелена сделка. ЕС ще се стреми да постигне нулеви нетни емисии на парниковите газове до 2050 г. Това означава актуализиране на климатичната амбиция на ЕС за 2030 г. с намаляване на

емисиите на парникови газове с 50-55%, което да замени настоящата цел от 40%. Европейската комисия предстои да преразгледа всяко законодателство и регламент на ЕС, за да ги приведе в съответствие с новите цели в областта на климата. Ревизията включва Директивата за възобновяемите енергийни източници, Директивата за енергийна ефективност, Директивата за търговия с емисии и Регламента за споделяне на усилията, както и Директивата за земеползването и горския фонд, отнасяща се до промяната на предназначението на земеделската земя. В рамките на Климатично неутрална Европа ще се лансират редица важни инициативи за промяна на настоящия модел на енергопроизводство и енергопотребление. Стратегията за Климатично неутрална Европа ще засегне Политиката на Община Белене по отношение на енергийната ефективност, като е възможно да се ревизира в посока на по-амбициозна и мащабна програма за внедряване на технологии за производство на възобновяема енергия. Съществува и релация с бъдещото рестартиране на проекта „АЕЦ - Белене", който би спомогнал за постигане на националните цели за намаляване на емисиите на парникови газове. Това ще доведе до разкриване на хиляди нови работни места, привличане на висококвалифицирани специалисти и техните семейства, осигуряване на работа за много жители не само от Община Белене, но и от региона.

Последните прегради, които преодолява Република България са пандемичната обстановка и едногодишния политически маратон на протести и избори без ефективно правителство.

В условията на почти нулева туристическа активност, поради разпространението на **Ковид-19** и изключително нисък процент на ваксинирани в България (под 25 %) повечето от дейностите, включително и в рамките на този проект, са крайно ограничени.

Кратките месеци, в които страната беше активна и пандемията отстъпваше се забелязва оживление и в туристическия сектор. Но това не е достатъчно за пълнокръвно функциониране на цялата изградена туристическа логистика – база, трансфери, екскурзоводи, мероприятия, атракции. В месеците на локдаун определени дейности могат да бъдат само планирани или оптимизирани.

Протестните действия в България започнаха още през месец март 2020 година с началото на неизбежния за почти цялата планета локдаун. Особено много те се активизираха през лятото и есента на 2020 година, като се стигна до масови митинги и тежки сблъсъци между протестиращите и представителите на реда. След изтичането на мандата на предходното правителство настъпи сериозна политическа криза. Създадоха се десетки нови партии и движения, диверсификацията на политическата сцена доби мащабите на първите години след прехода към демокрация.

За трети път се провеждат парламентарни избори в рамките на 5 месеца и никоя от политическите сили не успя да състави правителство.

В условията на подобна тежка ситуация Община Белене се опитва да отстоява не само националните интереси, но и интересите на своите жители. Надеждите на гражданите на общината са този път да се постигне политически консенсус и България да стъпи уверено по пътя на едно зряло демократично общество без корупция, сенчеста икономика и неработеща съдебна система.

МЕСТНАТА ПОЛИТИКА

„Най-голямото нещастие е да се примириш със съдбата.
Моят идеал е борбата"
Сър Чарлз Спенсър Чаплин

В отговор на тази нерадостна картина Община Белене изготви изключително актуална и мащабна **Общинска програма за развитие на туризма** и амбициозен план за действие за периода 2021-2027 г. Тя включва дейности по приоритети, срокове, отговорници и бюджетен разчет. В рамките на отлично функциониращия МИГ Белене–Никопол е заложено като индикатор постигане на шест броя „проекти с инвестиция в туризъм и туристическа инфраструктура" с фокус „Проекти за развитие на селски, еко и културен туризъм и др. алтернативни форми на туризъм". Накратко програмата и планът съдържат следните основни приоритети:

- **Приоритет 1** Организиране на събития и мероприятия с местно и национално значение, допринасящи за развитието на туризма в Белене. Това включва събития от културния календар на общината с туристически потенциал.
- **Приоритет 2** Туристическа информация за Белене. Тази програма трябва да включва проекти „Туристически информационен център (ТИЦ) – Белене", „Туристически маркетинг и информационно-рекламни материали". Проектът за Туристически информационен център (ТИЦ) – Белене е ключов за развитието на дестинацията. Подходящ Туристически информационен център може да се организира при реализацията на Посетителски център към Антична крепост и митница „Димум". ТИЦ основно се използва за туристическа информационна дейност, предполага наличието на експозиционна зала, информационна система, магазин за сувенири, възможност за анимационна дейност. Проектът налага и адекватна подготовка на човешките ресурси за предлагане на пълноценна туристическа услуга. Туристическият информационен център влиза в регистъра на Министерството на туризма за всички подобни центрове на територията на страната и може да бъде координационна точка за реализация на туристическите планове и събития. Необходимо и неотложно е създаването на информационно-рекламни материали, които да представят местните туристически ресурси с обща визия - карти на туристическите обекти в района, брошури, пътеводител, налични услуги за хранене и настаняване. Община Белен си поставя за цел да се увеличи местната и регионална реклама, съвместно с други общини, включително и със съдействието на общинските власти и различните НПО, както и МИГ. Планирано е участие в панаири и търговски изложения, създаване на

средства за директен маркетинг – рекламни будки, пътеводители, привличане на вниманието на медиите, разработване на специални филми, организиране на публични дейности – фестивали, семинари, конференции.

- **Приоритет 3** Туристическа инфраструктура за Белене. Планира се Белене да включи в обща туристическа инфраструктура не само обектите за туризъм, атракциите и местата за настаняване, но и цялата инфраструктура – пътища, канализация, пространства за събития, сувенири, заведения, наличие на услуги. Пространствата трябва да бъдат използвани многофункционално, за да бъдат постигнати повече ефекти с по-малко средства – например в новоизграждащия се Крайдунавски парк да бъдат експонирани макети като атракция, но да има и места за спорт и за изкуство, площадки за събития или състезания. По маршрути в Природен парк Персина също да бъдат поставени табла, които информират за природата и биоразнообразието, но да се използват същите конструкции и за организиране на модерна изложба. Планира се и създаването на обособени туристически пространства на възможните места край реката (включително и върху общински терени), които да бъдат използвани за различни цели – за краткотраен отдих, почивка, риболов, пикник, но и за концерти, фестивали, събори в случай на нужда.
- **Приоритет 4** Промотиране на регионален туристически маршрут. Предвижда се откриването на два маршрута:
    - Еднодневен речен маршрут с общински катер „Трите острова: Белене, Вардим и Батин"
    - Еднодневен авто маршрут „Златни съкровища и дунавски крепости в римска провинция „Мизия" (късноантичната митница Димум в Белене, Вълчитрънско златно съкровище, крепост Сторгозия в Плевен, римски легионен лагер Нове в Свищов, Свищовско златно съкровище).

Този амбициозен, но реалистичен план вече е стартиран и дава своите резултати. Изразен в табличен вид, той дава представа за стремежа на Община Белене да преодолее негативите в развитието на туризма на нейната територия, като активно приложи усвоените добри практики. Настоящият проект е съществена част от Общинската програма за развитие на туризма.

Дейност	***Срок***	***Отговорна организация***	***Прогнозна финансова стойност в лева***
ПРИОРИТЕТ 1. Организиране на събития и мероприятия с местно инационално значение, допринасящи за развитието на туризма в Белене			
1.1. Фестивал на беленските ястия и дунавски кулинарни рецепти	Всяка година	Община Белене	3 000 лв.
1.2 Фестивал „Един ден в античната митница Димум"	Всяка година	Община Белене, Агенция Митници	4 000 лв.
1.3. Фолклорен фестивал "Цветница в Белене"	Април всяка година	Община Белене	3 000 лв.
1.4. Посрещане участниците в дунавски вело- и речни походи: „Дунав Ултра" и ТИД.	Юли - Август	Община Белене	1 000 лв.
1.5. Фестивал на река Дунав	всяка година	Община Белене, училище	15 000 лв.
ПРИОРИТЕТ 2. Туристическа информация за Белене			
2.1. Създаване на лого, диплянки,промоционални материали	2021	Община Белене	3 000 лв.
2.2. Участие в туристически изложения, срещи с туристическия бранш, форуми в страната	всяка година	Община Белене	5 000 лв.
2.3. Изграждане и институционалнаподкрепа дейността на ТИЦ-Белене	2021	Община Белене	10 000 лв.

2.4. Създаване на интернет сайт,подаване на информация за туристически портали и сайтове на туроператори	2021	Община Белене, ТИЦ-Белене	2 000 лв.
2.5. Обучение на служители илидоброволци за работа в ТИЦ-Белене	2021	Община Белене	2 000 лв.
2.6. Поддържане на актуалнаинформация в интернет страницата на Община Белене чрез специализиран туристически интернет-линк	постоянно	ТИЦ-Белене	2 000 лв.
2.7. Създаване на информационнитабели за туристическите обекти и атракции в общината	2021	Община Белене, ТИЦ-Белене	3 000 лв.
ПРИОРИТЕТ 3. Туристическа инфраструктура за Белене			
3.1. Крайдунавски парк	2022	Община Белене	580 145 лв.
3.2. Посетителски център „Димум"	2021	Община Белене	20 000 лв.
3.3. Яхтен порт с общински катер заречен туризъм на малки групи посетители.	2021	Община Белене	1 200 000 лв.
3.4. Двуезични информационни табели и карти за туристическите обекти и атракции в общината.	2022	Община Белене, ТИЦ-Белене	3 000 лв.
3.5. Изграждане на мостове до остров Персин и остров Магареца, възстановяване на сгради и инфраструктурата, изграждане на наблюдателни кули за птици, провеждане на зелено училище.	2023	Община Белене, ТИЦ-Белене МИГ „Белене – Никопол"	13 000 000 лв.
ПРИОРИТЕТ 4. Промотиране на регионален туристически маршрут			
4.1. Еднодневен речен маршрут с общински катер „Трите острова: Белене, Вардим и Батин".	2023-2027	Община Белене, ТИЦ-Белене	30 000 лв.

4.2. Еднодневен авто маршрут „Златни съкровища и дунавски крепости в римска провинция „Мизия" (късноантичната митница Димум в Белене, Вълчитрънско златно съкровище, крепост Сторгозия в Плевен, римски легионен лагер Нове в Свищов, Свищовско златно съкровище).	2021-2024	Община Белене, ТИЦ-Белене	1 000 лв.

Забележка: 1 лев се равнява приблизително на 0,5 €.

КОНТЕКСТ НА МЕСТНИЯ ПРОЕКТ

„Линията между противоположностите се изтрива, ако ги гледате в определена перспектива, която работи за общото благо."
Мирча Елиаде

Като партньор по Проект KAIRÓS – КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО КАТО ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ГРАДСКОТО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНА УСТОЙЧИВОСТ, финансиран по Програма „УРБАКТ III 2014-2020", съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие, Община Белене съзнава, че е най-малката териториална единица в рамките на Проекта. Но от друга страна даденостите на тази уникална територия от Обединена Европа са истинска златна мина за привличане на сериозен туристически поток.

По време на проведените обучения от УО и в хода на дейностите по Проекта възникна и обединяващия девиз **„Заедно можем повече“.** Историята познава множество примери, в които малобройна, но добре организирана група от хора е постигала повече, отколкото цели империи. Спартанските воини спират настъплението на Ксеркс, Александър Велики с неголяма армия печели битка след битка срещу многократно превъзхождащи го противници, а в българската история малобройните защитници на Шипка устояват на огромната турска армия и побеждават.

Контекстът на Проекта на местно ниво е заложен в следните **принципи**:

- Активен диалог с гражданите и бизнеса за градското развитие и устойчивостта на Общината.
- Отговорно отношение към проблемите на културно-историческото наследство, на населените места и на хората;
- Спазване върховенството на закона при реализацията на проектните действия, зачитане на морала и духовните ценности;
- Прозрачност, отговорност и откритост при ръководството на дейностите по проекта.

Спазвайки общоприетите принципи, описани по-горе, екипът по Проекта реши единодушно да бъдат създадени **експертни подгрупи**, които да генерират идеи и предлагат планове за тяхното осъществяване. Първото деление беше наложително поради четирите основни направление във Фокуса на Проекта. Подгрупите вече повече от половин година успешно работиха в следната конфигурация:

- Култура, природно и историческо наследство
- Военно поделение, полиция, затвор, АЕЦ
- Социални услуги, образование и здравеопазване
- Частен сектор с участието и на МИГ Белене-Никопол

Второто делене се наложи поради особената експертиза, която трябваше да притежават поканените в срещите и дискусиите специалисти:

- Финансово-счетоводни експерти
- Правна експертиза
- Художествено-творчески деятели
- Членове на Общинския съвет

След определянето на Фокуса на Проекта се наложи **да бъдат заснети избраните обекти**, необходими като илюстрация и анализ от подгрупите. Поради ограничителния режим за посещение на две от четирите избрани дестинации, Кметът на Община Белене г-н Милен Дулев лично организира и участва в първите два от трите етапа на събиране на необходимата визуална информация:

- Видеозаснемане
- Фотозаснемане
- Брандиране на фотографиите

Тези действия се оказаха с ключово значение, тъй като бяха привлечени специалисти не само от Община Белене, но от Област Плевен, от София, а в част от срещите беше търсено мнението и на експерти извън България. Срещите бяха видео и фото заснети и оформени в **документални репортажи**.

МЕСТНАТА URBACT ГРУПА

„Заедно можем повече -
да обичаме, да говорим,
да прощаваме и да спорим.
Заедно можем всичко -
да плачем и да се смеем,
да обсъждаме живота
и да го живеем."
Валентина Драгнева

Местната URBACT група включва специалисти от множество сфери на културата, икономиката, образованието, съдебната и изпълнителната власт.
Всички хора в Община Белене се познават. Част от тях имат **дългогодишни роднински и приятелски връзки**. Тази патриархална и дружеска атмосфера е първото отличително качество на Местната URBACT група. Тя допринесе и допринася за позитивен диалог, тъй като всеки член на групата съзнава отговорността към общността. Започналото, но замразено строителство на „АЕЦ – Белене" е привлякло **изключително квалифицирани хора** на науката, техниката и бизнеса. Това допринесе за високата експертиза и конструктивния

диалог във срещите на Местната URBACT група. От друга страна предложенията на експертите бяха не само добре мотивирани, но и подкрепени с идейни проекти, финансова обосновка, стратегия за действие.

Наличието на **военен и полицейски контингент** в действащия затвор на територията на Община Белене е другият положителен фактор за функционирането на Местната URBACT група. Служителите на реда се оказаха незаменимия коректив при разработването на идеите, свързани с о-в Персин и пропускателния режим, както и логистиката на един бъдещ по-голям туристически поток.

Община Белене от години изпълнява множество национални, трансгранични и други международни проекти, финансирани от ЕС, със задължителното национално съфинансиране. През последните 6 години с изключително активната подкрепа на Кмета г-н Милен Дулев бяха разработени няколко десетки **проектни предложения**, голяма част от които бяха одобрени и финансирани. Подготовката, изпълнението и отчитането на завършените и текущите проекти изискваше квалифицирани кадри, които Община Белене подготви в кратък времеви срок. Голяма част от тези специалисти стана основен контингент на Местната URBACT група.

Поради сравнително малката територия на Община Белене членовете на Местната URBACT група се срещат и **общуват почти всеки ден**. По този начин срещите не остават изолирани във времето, а предложенията се развиват, усъвършенстват и бързо прерастват в добре разписани планове, годни за апробация.

Другият печеливш ход на Местната URBACT група е **привличането на външна експертиза** от най-високо ниво. Дългогодишните контакти на Община Белене с

видни български учени, изследователи, политически деятели, капацитети от областта на туризма и културно-историческото наследство, специалисти в различни контактни области и представители на бизнеса разширява кръга на консултантите. Важна роля играе не само експертното мнение на професионалистите, но и погледа отвън – един незаменим коректив на всяка местна инициатива.

ВИЗИЯ И МЕСТНА ПРОМЯНА

„Цел, която не виждаш, не може да бъде улучена"
Дзен мъдрост

Местната URBACT група влиза в Проекта със своя визия, която да доведе до осезаема местна промяна. Проектът KAIRÓS – КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО КАТО ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ГРАДСКОТО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНА УСТОЙЧИВОСТ още на ниво проектно предложение съдържа основните елементи на тази визия.

На базата на едно уникално културно-историческо наследството Местната URBACT група оформя своя визия за градско възстановяване и използване на природните, историческите и културни ценности на градовете. Градското развитие, икономическото и социалното съживяване на Община Белене е в основата на амбицията да се постигне стабилен туристически продукт, привличащ все повече любители на природата, историята, спорта и културата. Наред със създаването на нови туристически продукти, визията за бъдещето

включва обновяване и промяна на полуразрушените, нефункционални и безнадеждни към съживяване обекти на територията на Община Белене.
Визията за културното наследство като двигател за устойчиво градско развитие е доказана практика в много малки и средни градове в Европа. Създаването на подобна новаторска методология помага на партньорите от мрежата на Проекта KAIRÓS **да се справят с обезличаването и обезлюдяването на западналите райони**. Слабостите на тези пространства могат да се превърнат във възможност за приобщаване и устойчиво туристическо развитие, създавайки икономически, социално и културно привлекателни градове за живеене.

Пред Община Белене стоят следните **предизвикателства**:

- Оживяване на изоставяне на сгради и пространства – на територията на общината това са няколко десетки постройки, чиито функции вече са отпаднали. Пример за такава сграда е железопътната гара, която би могла да бъде превърната в музей. Изоставени пространства и цял квартал са жилищните блокове за бъдещите работници, служители и учени в „АЕЦ – Белене". При договаряне с взаимно изгодни условия същите апартаменти могат да бъдат използване за настаняване на туристически групи след освежаване;
- Недостатъчното използване на природното, културното и индустриалното наследство – това е една от типичните болести на прехода в България. Уникалните природни дадености на Община Белене и вековното културно-историческо наследство не са представени и експлоатирани – техният потенциал е почти неразработен. Визията на Местната URBACT група е на първо място да бъде подобрена инфраструктурата и достъпа до

определени знакови обекти. Наред с това за същите трябва да бъде изработена съвременна визуализация и атрактивно представяне в интернет пространството. Например мемориалът и музейната експозиция на единствения запазен на Балканите концлагер от тоталитарния режим могат да бъдат предпочитан обект за посещение на ученици, студенти, граждани на България и Европа, ветерани, организации и фирми.

- Липса на достатъчно интензивно социално общуване и сближаване – този проблем възникна с пълна сила поради принудителната изолация при четирите вълни на пандемията. Семействата се затвориха в своите домове и оживения диалог, характерен за гражданите в Община Белене затихна. Успоредно с това младото поколение все повече намалява формите на пряко социално общуване поради нарастващата алиенация при постоянното използване на интернет. Целта на Местната URBACT група е да съживи този диалог с участието на хората от Община Белене в процеса на изграждане и функциониране на една съвременна туристическа инфраструктура, приемаща и обслужваща по-голям туристически поток. Включването на младите в този процес е от ключово значение поради това, че те най-бързо ще се адаптират към новите завишени изисквания при обслужването и представянето на културно-историческото наследство и природните забележителности. В крайна сметка цялото това богатство ще бъде поверено на тях за в бъдеще.
- Намалена на градска жизненост – този проблем е продължение на предходния. Поради страха от заразяване през последните две години част от развитите услуги престанаха да функционират. Както на повечето места в света основен акцент стана посещението на аптеките, хранителните магазини и държавните учреждения. Улиците опустяваха, празниците се отбелязваха само в домашна обстановка, почивките се прекарваха в изолация от останалите. Визията на Местната URBACT група за повишаване на градската жизненост бе апробирана в периодите на относително затишие на пандемията. Синхронно с дейностите по Проекта, проведените дребномащабни дейности оживиха Община Белене. Разширяването и активизирането на празничния календар, подето от кмета на Община Белене бе допълнено от идеите, родени на срещите на Местната URBACT група
- Икономическа стагнация – за жалост Република България все още е страна с нисък стандарт и прохождаща пазарна икономика. Една от фундаменталните грешки на прехода бе разрушаването на действащата икономическа система в страната без да бъде подготвена замяна с нова концепция. Годините на господство на мафията в страната са добре известни. Именно срещу нейното възраждане бяха насочени масовите протести от лятото на 2020 година. Политическата криза бе логичният резултат от целя този процес. Това доведе до миграция на граждани на

Община Белене към по-големите центрове в страната а и в чужбина в търсене на работа и по-достоен живот. Визията на Местната URBACT група е да спомогне чрез оживяването на културно-историческото наследство да привлича все по-голям туристически поток към обектите – Фокус на настоящия Проект. От друга страна участието на най-изтъкнатите членове на Местната URBACT група в преговорите за възобновяване на работата по „АЕЦ – Белене" може да ускори този процес и да доведе до стратегическо политическо решение.

- Неизползван туристически потенциал – Община Белене безспорно притежава уникални природни и културно-исторически дадености. Малко населени места по света могат да се похвалят с артефакти и археологически находки преди повече от 6000 години. От друга страна флората и фауната на територията на Белене е изумителна. Въпреки ограничения достъп до нея, все още няма добре действащ алгоритъм за привличане и обслужване на един по-мощен туристически поток. На трето място впечатляващо и поучително е съжителството на католици и православни на територията на народ, който последователно е сменил множество религиозни вярвания. Остатъци от тях в прекрасно запазената обредна и празнична система може да наблюдаваме и днес. Сред тях можем да изброим обичаи, свързани с пантеизма, анимизма, шаманизма, политеистичната религия на Тракия, Елада и Имперски Рим, Тангризъм, богомилство и павликянство. Тази пъстра броеница трябва да бъде не само съхранявана, но и представяна като изключително атрактивен туристически продукт. Визията на на Местната URBACT група е насочена към създаването на туристически празнично-обреден календар на Община Белене, който да бъде популяризиран и осъществен в съответствие с най-високите изисквания на туристическия бизнес. Наличието на три класни хотела на територията на град Белене, на добра верига от магазини, ресторанти и относително добра инфраструктура и базата, върху която може да се разработи подобна мащабна програма.
- Реконструкция и обновяване на сгради в изоставени градски райони – тук визията на Местната URBACT група съвпада напълно с Плана за развитие на Община Белене, инициран от кмета на града г-н Милен Дулев и приет единодушно от Общинския съвет. Идеите, залегнали в него са достатъчно атрактивни и работещи, поради което за Местната URBACT група е достатъчно само активно да се включи в етапите на тяхната реализация, събуждайки интереса на гражданите към участие в процеса.
- Намаляващо население – по горе беше поставен акцент върху този проблем. Обезлюдяването и демографската криза в определени райони на България и в страната като цяло са въпрос, който стои на местно, национално и европейско ниво. Визията на Местната URBACT група е сходна с плановете и действията на ръководството на Община Белене –

привличане на инвеститори, съживяване на проекта „АЕЦ – Белене", разширена подкрепа на местните бизнеси, увеличаване на туристическия поток, непрекъснатото подобряване на градската среда и условията за живот, стимулиране на естествения прираст на населението. По този начин Белене ще запази своята привлекателност и ще може демографски да се укрепне и разшири. В рамките на настоящия Проект, Местната URBACT група подпомага главно мерките по разширяване на туристическия поток и активно съдейства на процесите за включването на гражданите в тази стратегическа задача.

- Трудна достъпност – има четири обективни фактора, които определят трудната достъпност към природното и културно-историческото наследство на Община Белене. Първо – наличието на затвор и рестриктивна зона на о-в Персин и някои други острови от беленския архипелаг. Недоброто състояние на пътищата, свързващи Белене с основните артерии на националната пътна мрежа. Недоброто състояние на пътищата вътрешната пътна инфраструктура в самата община. Липсата на редовен речен транспорт по р. Дунав, функциониращ отлично допреди 30 години, използващ пристанище Белене. Местната URBACT група има за цел да създаде прост алгоритъм за получаване на разрешителни онлайн за достъп до Природен парк Персина и да го предложи за реализация на Община Белене. Другите три проблема са извън възможностите за директно въздействие на Местната URBACT група. Въпреки това най-влиятелните нейни членове са решени да лобират пред съответните инстанции за подобряване на съществуващата инфраструктура в и извън територията Общината, както и за възстановяването на редовните рейсове по р. Дунав – евтини, удобни и доказано функционални.
- Резултати от недобро предходно управление – по-горе бяха приведени множество следствия на недоброто управление в различни периоди на прехода към демокрация на Република България. В такъв тежък и преломен момент се намира страната ни и сега. Негативите от корупцията, безхаберието, разрушаването на икономиката и безпринципното провеждане на денационализацията и приватизацията, както и недоброто предходно местно управление са обект на анализ от сегашното ръководство на Община Белене. Приетият наскоро и приведен веднага в действие План за развитие на Общината е основен документ, с който е запозната Местната URBACT група. Членовете на Местната URBACT група активно съдействат за задълбочаване на този процес и осъзнават, че дейностите по Проекта (инициран и спечелен именно от настоящото ръководство) са един от пътищата за преодоляване на управленческата криза и резултатите от нея.
- Недостиг на интелигентни градски решения – отливът на специалисти и предходното недобро управление е основната причина за доскорошната

липса на интелигентни градски решения. Местната URBACT група в тясно сътрудничество със сегашното ръководство на Община Белене са твърдо решени да привлекат изключително квалифициран екип от външни експерти, които да поставят началото на решения, превръщащи уникалните дадености на тази територия в атрактивен, желан и предпочитан туристически продукт. Настоящият Проект е важен компонент от тази стратегия. Неслучайно девизът на Проекта е: „Заедно можем повече"!

СЪЗДАВАНЕ НА КУЛТУРЕН КАЛЕНДАР НА ОБЩИНА БЕЛЕНЕ

„Запазването на културната среда е не по-малко важно
от опазването на обкръжаващата природа."
акад. Дмитрий Лихачов

Извън Фокуса на Проекта, на територията на Община Белене има още десетки изумителни природни феномени, археологически находки, открити артефакти, места за духовно поклонение, светилища и жива действаща обредна система, запазена от хилядолетия.

Тези неизследвани достатъчно, непопуляризирани и неразработени досега обекти предоставят шанс за налагане на устойчив модел на алтернативен, специализиран туризъм в съществуващите и достъпни за Белене пазарни ниши. Това би избегнало негативните аспекти в традиционния, масов туризъм, водещ до презастрояване и замърсяване, до надхвърляне на капацитета на туристическите дестинации и ежедневни неудобства за местните жители. Същевременно алтернативният или специализираният туризъм запазва местната идентичност и глобалния комерсиализъм.

Алтернативният или специализираният туризъм е щадяща система, съчетаваща природните и културни забележителности, местните традиции, предлагаща спокойствие и по-малобройни посетители, като опазва околната среда и гарантира устойчиво развитие.

Естественият избор в туристическите планове на Община Белене е специализирания туризъм с оглед на наличните туристически ресурси и потенциала за създаване на туристически продукт. Специализираният туризъм е съобразен с възможностите за естествено възпроизводство на природата, разумно управление на ресурсите, регулиране на туристическите посещения, които не нарушават качеството и ритъма на обществения живот на местното население, генерирайки допълнителни приходи от туризъм. Това става още по-значимо в периода след началото на глобалната пандемия от Ковид-19, която променя из основи нагласите на туристите, стремежа към по-малки мащаби, търсенето на необичайни дестинации и преоценка на природните дадености.

На всяка от четирите работни срещи по Проекта Местната URBACT група започна събирането на информация за тези обекти с цел включването им в единен **Културен календар на Община Белене**. Най-атрактивните от тях са:

Източно, южно и западно от Белене и на остров Белене – Антични канали "Гърлата"

Античните канали „Гърлата" са разположени западно, южно и източно от град Белене и на остров Белене, на огромна територия с дълбочина на фронта от 6 км. Повечето историци смятат, че каналите са изградени за отводняване на блатата или за привличане на пасажи риби за хвърляне на хайвер. От военна гледна точка обаче, каналите са съоръжения, които са построени да пречат на разгъването и построяването на вражеска армия, както и на придвижването на обсадни машини. С помощта на изкуствените водни препятствия крепостта и градът Димум са удържали на всички варварски нападения столетия наред. Било е трудно достигането до стените, след като пътищата са били изградени върху временни мостове над каналите. Възможно е и самият Димум да е бил заобиколен от пълен с вода ров. В днешно време за системата свидетелстват останки около града, които предстои да бъдат проучени и превърнати в туристически обект.

Град Белене – Православна църква "Свети Георги Победоносец"
Православната църква "Свети Георги Победоносец" е основана през 1871 г. и е единственият православен храм в град Белене. Изградена е от местен камък и от местни строители. Църквата е осветена на втората година след Освобождението на България от турско робство през 1879 г. През 1880 г. в Пловдив е излята една от камбаните на църквата, благодарение на двама заможни беленчани: Бояджиев и Кодов. Техните имена са изписани върху медния корпус на камбаната заедно с името „Белене". Иконостасът е изработен през 1873 г., като в последствие към него е добавена и дърворезбата, която и до днес краси вътрешността на църквата. През 2020 г. Църквата „Свети Великомъченик Георги Победоносец" е обявена за недвижима културна ценност от Късното Възраждане.

Град Белене – Музейна сбирка към Народно читалище „Христо Ботев-1892"
Още преди Балканската (1912–1913 г.) и Първата световна войни (1914–1918 г.) в Белене е съществувала музейна сбирка, изградена от католически свещеници, ръководени от свещеник Карл Раев. В нея е имало част от тръба от римския водопровод, който е водил началото си от с. Кулина вода до Белене, римски монети, старопечатни книги на чужди и български език. През време на двете войни всичко това е било разпродадено и разграбено.
През 1956 г. по инициатива на беленчаните Николай Пътов, Антон Добранов и Петър Тонев е основана към читалище „Христо Ботев" – Музейна сбирка. Сбирката притежава уникални експонати, разпределени в пет раздела:

- нумизматичен,
- римско-византийски,
- облекло характерно за католиците,
- отдел за оръжие,
- социалистическо строителство.

Отначало сбирката е била аранжирана в къща, намираща се в двора на църквата "Св. Богородица", по късно през 80-те години на XX в. е преместена в частна къща – отчуждена от общината в района на църквата. В началото на 90-те години е преместена и аранжирана в специално подготвено за нея помещение в сградата на читалището, в която се намира и днес. Днес тя е експонирана изцяло в Народно читалище „Христо Ботев – 1892" и включва два основни раздела: археология и етнография.

Село Бяла вода – Останки от римската крепост Секуриска
Късноантична и средновековна крепост Секуриска се намира на 1.24 км. Северозападно от центъра на село Бяла вода, на естествено защитено възвишение от най-източните части на Никополското плато. До неотдавна са личали крепостните ѝ стени. Крепостта е заемала площ от около 2 дка. Има правилна петоъгълна или шестоъгълна форма. По всяка вероятност през късната античност тук е преместена пътната станция „Секуриска". Крепостта е отделена

от останалата част на възвишението чрез дълбок вал и ров с широчина около 20 м. Валът се издига високо над рова и се налага като мощно фортификационно съоръжение. През ранното средновековие, върху развалините на Секуриска е изградена крепост, която е издигната от българите. В днешно време е запазен само ровът от западната стена, тъй като мястото е разрушено от иманяри. Тепърва предстои превръщането на обекта в туристически.

Село Деков – Некропол от тракийски и други могили.
В Дековското землище има некропол от могили. По известните от тях са:

- „Чернелишката могила" – в северния край на блатото „Чернелица";
- „Бъзевата могила" – намира се на източния край на дековското землище;
- „Къчова могила" – намира се на юг от ж.п. линията за гара Ореш;
- „Могилите" – група от 3 броя могили, оставащи на 200 – 300 метра една от друга. В този район се намират кооперативните лозя. Най – голямата по размер е западната могила, която е отваряна последно през 1919 г.;
- „Мочева могила" – разположена е на 300 – 400 метра на запад от пътя за „Червената вода";
- „Шопова могила" – на изток от мостността „Личов храст";
- „Попин камък" – на самата тази могила или в близост до нея е убит от турците дякон, който от с. Турски Тръстеник (дн. гр. Славяново) отивал за Белене;
- „Пращарската могила" – носи името на собственика на нивата, в която се намира;
- „Голяма могила" – както показва името и, тя е най – голямата могила в дековското землище. Не се обработва, защото е много висока. Терасирана е и в миналото върху нея има засадена акация (салкъм). През Първата световна война от тази могила с далекобойни артилерийски оръдия е обстрелвана територията на Румъния. Отваряна е от окупационните войски, разквартирувани в с. Деков през 1919 г.;
- „Черковната могила" – намира се на западния край на „Тошков геран", като впоследствие преминава в Беловодското землище.

Всички тези могили са на неголямо разстояние една от друга и достъпът до тях е само с високопроходни машини. Както за повечето от потенциалните туристически обекти на територията на Община Белене, тепърва предстои детайлното им проучване и превръщане в атрактивни дейстинации за посещение.

Село Деков – Етнографски музей
Музеят в село Деков е с битов характер, всичко в него е дървена изработка. Изложени са експонати от бита на жителите на селото.
В предната част на музея са показани селски одаи (стаи), наредбата в тях, носиите, които са носили нашите прародители, хурката, чекръка, дарака, вретената, совалките. Тази експозиция разкрива с какво са си служели жените

при предене и ръкоделие. Шевиците изложени тук са изработени преди много години.

В задната част на музея са показани оръдията на труда. Ралото, сърпа, паламарката, вилата, всичко което ни връща с години назад. Изложени са стари съдове от глина и дърво: чинии, паници, гърнета, ибрици, солници, бъклици, бардаци, овчарска носия, чанта и звънци, стан за търкане на рогозки и други. Заснети са стари къщи, сгради, чешми – старата търговска сграда, земеделското училище, къщите на видни селяни. Снимани са и по-съвременни къщи, новия съвет, АПК.

Музеят е завършен и открит през 1971 г., в деня на честването на 100 годишнината от основаването на училището в с. Деков.

Село Петокладенци – Менхирът („Правият камък")

Менхирът е продълговат камък, забит самостоятелно. Принципно менхирите се срещат или отделно или образуващи дълги алеи. В България са известни само 6 такива. Един от тях се намира на западния склон на възвишението точно над село Петокладенци. Месното население го наричат „побит камък". Поставен е над могилен насип, представлява грубо отцепен каменен блок без видими следи от обработка, с удължена, четиристранна форма, стеснена в горния край и височина над земята 2,20 м. Менхирът в село Петокладенци е култов паметник от праисторически времена – вероятно от старокаменната епоха, приет след това за християнски. Почита се като оброк под името Правият камък.

Съвременните туристи вече се доверяват на места, предлагащи добро настаняване и обслужване, отлично управление и гарантирано функциониращи здравни системи. Те предприемат по-малко пътувания и остават за по-дълго на избраните места. В определен смисъл съвременните туристи са иноватори, търсещи дестинация, услуга или преживяване, които да са възможно най-близо до техните собствени предпочитания и интереси.

Това води до силно сегментиране на туристите, налага индивидуализиране на туристическите пакети и разнообразяване на предлаганите туристически услуги, но намалява необходимостта от голям хотелски сграден капацитет.

Съвременният пътешественик оценява и опазва природата, склонен е заради нея да жертва определени удобствата.

Същевременно някои блага на цивилизацията са се превърнали в задължителни – ток, интернет, топлата вода, ароматното кафе. Специализираните туристически услуги в Община Белене трябва да предлагат повече физическа активност близо до природата без лишаване от съвременния базов туристически стандарт на настаняване.

Туристите ползват информацията по индивидуален, непосредствен начин, превръщайки личните преживявания в споделена информация за другите потребители като система от оценки, препоръки, рейтинги.

Основната целева група към която е насочен настоящият Проект са индивидуалните туристи, български и чуждестранни със собствен транспорт и индивидуален маршрут.

Втората целева група са групови туристи, почитатели на културния и еко-туризма. Като целева група могат да се определят и туристите-иноватори, търсещи нови дестинации и непознати, любопитни обекти необичайни туристически обекти.

Третата целева група това са семейните туристи, търсещи природни и културно-исторически забележителности, останали вън от стандартния туристически поток. За тях Белене е неоткрита туристическа дестинация, бяло поле на туристическата карта. Регионът предизвиква любопитство и създава силни разнородни асоциации.

Първо: за създаването на активно туристическо търсене е необходим редизайн на местни събития от **Културния календар на Община Белене** в събития с туристически потенциал и насоченост. Този подход изисква творчество, упоритост и последователност в налагането на тези събития и включването на посещения в местните обекти с туристически потенциал.

Второ: привличане на туристи, посещаващи близки обекти и атракции извън общината. Утвърдените туристически дестинации в близост до Белене, както и сходните характеристики на ресурсите предполагат опит да се „удължи" туристическото посещение в съседни общини, добавяйки ново преживяване и любопитни акценти. Затова ключова роля при информирането на този поток би изиграл **Културният календар на Община Белене.**

Трето: налагане на Белене като атрактивна дестинация за:

- Екологичен,
- Културен,
- Образователен,
- Поклоннически,
- Спортен,
- Приключенски и къмпинг,
- Кулинарен и винен,
- Речен,
- Селски,
- Етно туризъм (обреди, обичаи, празници, панаири, карнавали).

По време на работните срещи на МЕСТНАТА URBACT ГРУПА бяха попълнени таблици за бъдещия **Културен календар на Община Белене**, а именно:

- Година на основаване на населеното място
- Кратка историческа справка 5-7 изречения
- Исторически забележителности и музеи / експозиции
- Църква (църкви), католическа / православна, години на изграждане
- Събор на населеното място – дата и на какво е посветен
- Празничен календар на населеното място, чествани масово, по дати
- Читалище (читалища) с години на основаване
- Фолклорна група (групи)
- Възможности за селски, воден, вело и други видове туризъм
- Възможности за настаняване на туристи и капацитет
- Възможности за къмпиниране, места и капацитет
- Банка за идеи: с какви дейности можем да привлечем туристи в моето населено място?

Данните от тези таблици предстои тепърва да бъдат обработени и включени в **Календара**. Оценката на възможностите за превръщането на най-атрактивната част от тези обекти и събития в съвременен туристически продукт е вторият етап от създаването на календара. На трето място е привеждането на обектите и събитията в истински привлекателни места и празници за туристическия поток от страната и чужбина. Четвъртата задача е подбора и квалификацията на персоналът, обслужващ новите културни събития и дестинации. На пето място и успоредно с това е масираната реклама, която да информира и доведе туристи именно на територията на Община Белене.

ДРЕБНОМАЩАБНИ ДЕЙНОСТИ ПО ПРОЕКТА

„Ако не можем да правим велики неща
е добре да вършим само малки неща, но с голяма любов."
Майка Тереза

Изключително творчески бе подходът на членовете на МЕСТНАТА URBACT ГРУПА при създаването, организирането и провеждането на дребномащабните дейности по Проекта. Тяхната реализация бе възможна поради конструктивния диалог по време на срещите на МЕСТНАТА URBACT ГРУПА и настъпателната реализация на набелязаните цели за интервенция. Поради ограничителния режим и локдауна в България беше отложена само една от набелязаните дейности. Използвани бяха всички прозорци, в които имаше разрешение за срещи и работа.

Списъкът на проведените дребномащабни дейности по Проекта е:

- Организиран празник на KAIRÓS с цел демонстриране на добрата практика на съвместно сътрудничество между граждани, членове на групата ULG и ръководството на община Белене, проведено по методите на URBACT
- Проведен Ден на отворените врати на KAIRÓS по време на Празника на пеликана
- Проведен Ден на отворените врати на KAIRÓS по време на Празника на града и готварското състезание
- Обявявени два ученически конкурса под егидата на KAIRÓS – „Моят уникален град Белене" и „Моето любимо училище", СУ „Димчо Дебелянов"
- Публично проучване на това как трябва да изглежда мястото и какво трябва да бъде нарисувано на подпорната стена, за да стане мястото по-привлекателно – провеждане на анкета и обобщаване резултатите от нея
- Събиране на проекти за Боядисване на подпорната стена с помощта на местни художници и доброволци
- Определяне на фирмите, които биха могли да бъдат изпълнители на проекта
- Одобряване на проект за надпис БЕЛЕНЕ с обла глаголица, кирилица и латиница
- Дискусия за мястото на надписа, с предложения:
    - Плажът
    - Пред Община Белене
    - Пред Читалището
    - В градския парк

Последната планирана дребномащабна дейност е почистването от отпадъци на най-атрактивните туристически зони на територията на Община Белене и поставяне на рекламни и указателни табели. Тя ще бъде реализирана при първа възможност след отпадането на мерките във връзка с пандемичната обстановка в България. По същата причина бе отложена и регулярната месечна среща на МЕСТНАТА URBACT ГРУПА, тъй като има забрана за провеждане на всякакъв вид срещи, конференции, граждански инициативи и обучения.

ПРОЦЕС НА ИЗГРАЖДАНЕ НА IAP

„Десет минути планиране спестяват повече от десет часа усилена работа"
Брайън Трейси

Изграждането на IAP на първо място е процес на събиране и анализ на информация и предложения от страна на МЕСТНАТА URBACT ГРУПА.
Следващите действия при изграждането на IAP са редовните консултации с Кмета и специалистите от Община Белене.

Третият пакет от задължителни процедури при изграждането на IAP е редовното и активно участие на членовете на екипа по Проекта в уъркшопите и работните срещи, инициирани и провеждани от УО, както и тренингите с поканените експерти.

Четвъртият етап от работата при изграждането на IAP са редовните консултации в МЕСТНАТА URBACT ГРУПА до и след разписването на първия вариант на плана.

Пето – предвидените срещи с ръководството на Община Белене, с по-широк кръг от специалисти и с представители на гражданите не могат да бъдат проведени на живо в ситуацията на забрана за срещи, конференции, тренинги и публични събирания. При продължаване на извънредната епидемична обстановка ще бъде взето решение за провеждане на онлайн обсъждания.

Шестият етап е предаването на първия вариант към УО на програма УРБАКТ, който от своя страна го препраща на всички партньори в мрежата. Като резултат от това се очаква по-мащабно обсъждане и предложения за допълване или поправки в IAP на Община Белене.

Седмият етап е окончателното завършване на IAP на Община Белене и привеждане на плана в действие. Основната тежест след това пада на МЕСТНАТА URBACT ГРУПА, която задейства механизмите, заложени в плана; отговаря пряко за провеждането на дейностите; контролира тяхното изпълнение; информира кмета, общинските съветници и служителите в Община Белене, както и гражданите на общината за прогреса в изпълнението на дейностите.

ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ

„Голямото количество пари рядко решава нечии проблеми.
Мъдростта при ползването на парите решава проблемите."
Робърт Кийосаки

Първият източник на финансови ресурси за изпълнението на IAP на Община Белене е бюджетът на самата Община. Иницииран и спечелен от Общината, настоящият Проект е част от Плана за развитие на региона, най-вече с разширяване на туристическия поток към Белене. Поместената по-горе таблица ясно илюстрира това намерение, което е задействано от първия мандат на Кмета г-н Дулев. Приет на Общински съвет единодушно, Планът отразява тенденциите, залегнали в Проекта KAIRÓS и продължава дейностите, изпълнявани по Проекта.
Вторият източник на финансови ресурси е участието на Община Белене в регионални, национални, трансгранични и по-крупни проекти с местно или европейско значение и мащаб. Освен включването като партньор в подобни инициативи, Община Белене сама предлага, подготвя, кандидатства и печели грантове със самостоятелни проектни предложения като водещ партньор. Този икономически лост е един от ключовите инструменти в стратегията на ръководството на Общината. Подобен активен, дори агресивен стил на търсене на външно финансиране е характерен за най-успешните общини в Европа. Той довежда не само до нови сериозни парични потоци, отпуснати целево, но и до многократно повишаване на експертизата в самата Община. От друга страна гражданите – като крайни бенефициенти – усещат разликите в облагородената инфраструктура, сграден фонд, услуги и нарасналия туристически интерес към тяхната община.

Третият източник, който смята да използва МЕСТНАТА URBACT ГРУПА е включването на местния бизнес на територията на общината, пък и на областта в планирането и провеждането на дейностите по проекта. Като правило във всички досегашни срещи по Проекта участват най-изявените представители на регионалния бизнес. Те не само дават предложения, но и финансират част от дейностите, пряко засягащи целите на Проекта. Подготвен е списък, съставен от МЕСТНАТА URBACT ГРУПА с всички заинтересовани страни от бизнеса, които биха вложили средства за създаването и функционирането на повече и по-атрактивни туристически продукти на територията на Община Белене.

Четвъртият източник може да бъде наречен косвен, тъй като той ползва три доказани стратегии за реализацията на коя да е идея:

- Времето на гражданите на Община Белене;
- Ресурсите на гражданите и организациите на територията на Общината;
- Експертизата на специалистите, работещи в Общината.

Към този списък могат да бъдат прибавени и даренията, които събрани на определени кампании, намаляват финансовата тежест при изпълнението на дейностите по проекта. Гражданите на Община Белене са пряко заинтересовани от добрия резултат от всяка една дейност и те влагат ум, средства и сърце в изпълнението на поставените цели.

Петият източник на финансиране е свързан с уникалните природни дадености на Община Белене. Природният парк "Персина" и многобройните защитени зони ще бъдат във фокуса на значими инвестиционни инициативи с европейско финансиране и ще създадат нови работни места през следващите години. Активното включване на Община Белене и привличането на инвеститори по това

направление е вече задействано. По същата логика се привличат и за другите три топоса от Фокуса на Проекта: античната крепост и митница „Димум", католическата общност и светилището на Евгений Босилков, концлагерът „Белене" с мемориала и музея към него.

На шесто място със сериозно финансово изражение е предвидено да действат следните мерки, предприети от ръководството на Община Белене:

- Използването на Фонда за справедлив преход, който ще мобилизира средства от бюджета на регионалната политика на ЕС;
- Програмата „InvestEU" с финансиране, идващо от Европейската инвестиционна банка;
- Финансиране от ЕИБ, идващо от собствения капитал на европейската банка.

Тези нови парични потоци могат да повлияят положително върху основната цел на Проекта KAIRÓS, а именно – използването на културно-историческото наследство като възможност за градското развитие и социална устойчивост.

Седмият паричен поток може да бъде реализиран чрез отдаване под аренда и договорено реновиране на съществуващи обекти, които да бъдат превърнати в туристически забележителности, атракции, места за настаняване или обслужване на туристите, решили да посетят Област Белене.

Като осми паричен поток може да бъде посочена възможността за краткосрочно или дългосрочно нисколихвено кредитиране на определени начинания, които да доведат до функциониране на нови туристически обекти, генериращи сериозна принадена стойност.

БЪДЕЩЕТО

„Най-добрият начин да разберем какво ще е бъдещето ни
е да го създадем сами"
Буда

Настоящият **Интегриран план за действие на белене (IAP)** на Община Белене, партньор по Проект KAIRÓS – КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО КАТО ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ГРАДСКОТО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНА УСТОЙЧИВОСТ, финансиран по Програма „УРБАКТ III 2014-2020", съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие е добре промислен документ. Възникнал на базата на задълбочен анализ на уникалните ресурси на Община Белене и на креативния диалог на МЕСТНАТА URBACT ГРУПА, той съдържа обективни предпоставки да се превърне в реалност. Дейностите, залегнали в него са:

- градивни,
- изпълними,
- добре защитени с наличния ресурс от специалисти, доброволци, финансиране и ръководни кадри.

Участниците в **Проект KAIRÓS** осъзнават добре шанса да постигнат друг стандарт на живот на Община Белене чрез използването на природното и културно-историческото наследство. Въоръжени с добрите практики, усвоени от Програма „УРБАКТ III 2014-2020", те са убедени, че могат да постигнат целите, поставени не само в Проект KAIRÓS, но и много други високи коти в съживяването на своя древен и съвременен регион. Обединени около тези идеи, гражданите на Община Белене са единни под своя девиз: **„ЗАЕДНО МОЖЕМ ПОВЕЧЕ"!**

